

DEEL I: VERSLAG OVER HET RECHTSPREKEN IN HET RECHTSGEBIED VAN HET HOF VAN BEROEP GENT¹

In toepassing van art. 345, 3^e lid van het Gerechtelijk Wetboek zal ik kort stilstaan bij het cijfermateriaal van de verschillende instanties binnen het rechtsgebied en dit voor de periode van 2013 tot 2015. Een deel van deze periode heeft betrekking op het oude gerechtelijk landschap en daarom gebruiken we in de tabellen nog de toenmalige structuur, die overeenstemt met de huidige indeling van de parketten in afdelingen. In de toekomst zal het mogelijk blijven, zelfs indien op het niveau van de nieuwe arrondissementen wordt geteld, op het niveau van de afdelingen analyses te maken om de cijfergegevens verder als beleidsinstrument op ressortniveau te kunnen hanteren.

Uiteraard bespreek ik vandaag enkel de meest in het oog springende zaken. Vorig jaar werd beslist om af te stappen van de omslachtige procedure waarbij de procureurs des Konings de cijfergegevens moesten opvragen bij de verschillende griffies. Deze werkwijze leidde in het verleden regelmatig tot onbetrouwbare of onvolledige cijfers, en daarom werd er voor gekozen om de gegevens van de rechtbanken via het Vast Bureau voor Statistiek en Werklastmeting van de hoven en rechtbanken (kortweg “Vast Bureau”) in te zamelen.

Het aanleveren van deze cijfers door het Vast Bureau laat voor sommige instanties evenwel nog te wensen over: zo ontbreken vaak de stockcijfers op 1 januari 2015, of andere jaren, of konden er voor bepaalde afdelingen geen cijfers aangeleverd worden bij het afsluiten van deze studie half augustus 2016. Om dezelfde reden kunnen dit jaar van de vredegerichten, in het bestek van deze uiteenzetting, geen cijfers worden gegeven.

In het najaar zal verder overleg gepleegd worden om dit de komende jaren vlotter te laten verlopen.

1. Het Hof van beroep

De cijfers over het hof van beroep voor 2015, aangeleverd door het Vast Bureau, komen niet overeen met de structuur van de cijfergegevens die we hierover ieder jaar aanmaken. Bijgevolg werd ervoor geopteerd om nog altijd gebruik te maken van de ons ter beschikking zijnde lokale cijfergegevens.

Uit deze cijfergegevens blijkt dat de daling van het aantal nieuw ingeleide burgerlijke zaken zich voortzet in 2015 (-6% tegenover 2013). Het aantal uitgesproken eindarresten daarentegen kent een stijging (+16% tegenover 2013). De daling van het aantal nieuw ingeleide zaken zou in principe het gevolg kunnen zijn van de verschuiving van deze zaken naar de familiekamer en de instroom van het aantal jeugd- en familiezaken die aanhangig worden gemaakt bij het hof van beroep, zou in die hypothese dus stijgen. Dit blijkt echter voor 2015 nog niet uit de beschikbare cijfergegevens. We

---

¹ Voor de cijfergegevens: zie bijlage 1.

kunnen dus besluiten dat de stock met betrekking tot de burgerlijke zaken langzaam maar zeker wordt weggewerkt.

Wat de correctionele dossiers betreft, blijft het aantal nieuw ingeleide zaken en het aantal uitgesproken eindarresten nagenoeg status quo. Opvallend is wel het hoge aantal hangende burgerlijke belangen bij het begin van het jaar 2015. De positieve trend in de doorlooptijden van de correctionele dossiers behandeld in graad van beroep zet zich in 2015 verder: in 2015 bedroeg de gemiddelde doorlooptijd van vonnis tot arrest 265 dagen; in 2012 was de gemiddelde doorlooptijd nog 525 dagen. Er is dus sprake van een halvering in drie jaar tijd. De gezamenlijke inspanningen van de magistraten van het Gentse hof van beroep en het parket-generaal, en van hun respectieve medewerkers, alsook de niet aflatende zoektocht naar een efficiënter procesverloop zijn daar uiteraard niet vreemd aan.

Bij de assisenzaken valt de afname van de naar beide hoven van assisen verwezen zaken op (slechts 8 in 2015 tegenover 16 in 2014 en 13 in 2013). Daartegenover staat een stijging van het aantal arresten van de hoven van assisen van ons ressort (17 in 2015 tegenover 14 in 2014 en 10 in 2013).

2. De rechtbanken van eerste aanleg

In de burgerlijke materies stellen we een grote daling van de instroom en van de uitstroom vast: de instroom daalt van 32.560 zaken in 2014 naar 23.274 in 2015 (-29%); de uitstroom daalt van 34.711 vonnissen en beschikkingen in 2014 naar 21.060 in 2015 (-39%). De verklaring voor deze dalingen is echter eenvoudig: vanaf 2015 zijn er immers aparte cijfers beschikbaar van de familierechtbank die naast het volledige burgerlijk luik van de jeugdrechtbank (waarvoor dus ook geen cijfers meer beschikbaar zijn) een aanzienlijk deel van de zaken van de burgerlijke afdeling van de rechtbank van eerste aanleg heeft overgenomen. Als we de cijfers van de familierechtbank voor 2015 naast de hierboven vermelde vaststellingen leggen, zien we dat daar sprake is van enige complementariteit: de 13.960 vonnissen en beschikkingen in 2015 komen immers grotendeels overeen met het verschil in min dat hierboven op burgerlijk vlak qua uitstroom vastgesteld werd.

Op correctioneel vlak is er sprake van een daling van zowel de input (-6%) als de output (-8%). Aangezien de input minder sterk daalt dan de output, stellen we hier een stijging van de stock vast (+7%). In absolute getallen gaat het om een stock van 2.633 zaken.

In 2015 werden 1.421 protectionele zaken ingeleid en werd in 4.012 zaken vonnis verleend. Door de oprichting van de familierechtbank werden geen volledige cijfergegevens ter beschikking gesteld voor de jaren 2013 en 2014 en kon dus niet overgegaan worden tot een vergelijking over de jaren heen.

3. De parketten van eerste aanleg

De stock van de parketten in eerste aanleg is met 3% gedaald tegenover 2013: 40.514 hangende zaken eind 2015 tegenover 41.773 hangende zaken eind 2013.

De verklaring hiervoor moet vooral gezocht worden in het dalend aantal nieuwe zaken: 135.577 zaken in 2015 vs. 147.636 zaken in 2013 (-8%). Dit vertaalt zich eveneens in een evenredige vermindering van het aantal technische zonderevolgstellingen en opportuniteitssepots (beiden 8%). Daarnaast valt het echter ook op dat het aantal dagvaardingen drastisch verminderd is (-15%).

De enige afsluitende beslissingen die een toename kennen, zijn de “overige richtinggevende beslissingen” (+29%). Deze hebben betrekking op de beslissingen die in het kader van de COL 16/2014 niet meer als een zonderevolgstelling geteld worden: administratieve geldboetes, praetoriaanse probaties, seiningen van de dader, verwijzingen naar de korpschef en betaalde onmiddellijke inningen. Deze differentiatie in de cijfers valt toe te juichen.

Wat de doorlooptijden betreft, stellen we evenwel een verontrustende stijging van de doorlooptijd bij de beschikkingen van de raadkamer vast (+36 dagen).

De leeftijd van de hangende zaken is de afgelopen jaren in positieve zin geëvolueerd: begin 2006 was 25% van de stock reeds langer dan 2 jaar hangend, begin 2015 is dit nog slechts 10%. Begin 2006 waren er nog 1.035 zaken die reeds 10 jaar of langer tot de stock behoorden, begin 2015 zijn dit er nog slechts 134. Ook hier mag dus de aandacht gevestigd worden op de geleverde inspanningen binnen de verschillende gerechtelijke arrondissementen en hun afdelingen de afgelopen jaren.

4. De politieparketten

De eerste officiële cijfers inzake de politieparketten werden eind 2015 voor validatie en contextualisatie aan de procureurs des Konings verspreid. Ten gevolge van de hierover ontvangen opmerkingen en de vastgestelde grote verschillen, werd beslist om bijkomende informatie te verzamelen over de registratiepraktijken. Bijgevolg zijn er dit jaar op niveau van het openbaar ministerie nog geen cijfers voor externe publicatie beschikbaar.

5. De jeugdparketten

Voor de referentieperiode 2013-2015 kan voor het rechtsgebied Gent een daling met 8% vastgesteld worden van het aantal geregistreerde MOF-zaken. Vooral in de afdeling Oudenaarde is er sprake van een aanzienlijke daling (-23%) van dit type zaken; in de afdeling Kortrijk is er daarentegen een lichte stijging van dit type zaken (+2%).

Na de lichte terugval in 2014 is het aantal geregistreerde verontrustende situaties (VOS) in 2015 terug gestegen naar het niveau van 2013. Er is dus sprake van een status quo voor de referentieperiode, zij het dat dit niet geldt voor alle afdelingen: in de afdeling Dendermonde is er sprake van een stijging van het aantal VOS (+7%), terwijl de afdelingen Ieper en Kortrijk een daling kennen (respectievelijk -15% en -12%).

6. De rechtbank van koophandel

De aanzienlijke toename van nieuwe zaken in 2014 zet zich verder in 2015: ten opzichte van 2013 is er een stijging van 8.692 zaken of 38%. Ook op het vlak van output zet de stijgende trend van de afgelopen twee jaren zich verder (+18% ten opzichte van 2013), doch het is duidelijk dat deze stijging van de output onvoldoende is om de aangroei van nieuwe zaken te verwerken.

7. Vredegerechten

De cijfers voor 2015 werden ons niet tijdig aangeleverd door het Vast Bureau waardoor bijgevolg geen nieuwe evoluties besproken kunnen worden.

8. Politierechtbank

Inzake de strafzaken is er, na de grote stijging in 2014, terug sprake van een belangrijke daling, zij het meer uitgesproken op niveau van de instroom (-13%) dan op niveau van de uitstroom (-4%). Die sterke stijging van de instroom in 2014 blijkt een geïsoleerd gegeven, aangezien de instroom in 2011 en 2012 net als in 2013 en 2015 fluctueerde rond de 60.000 zaken.

Voor de burgerlijke zaken zijn er op niveau van het rechtsgebied geen betrouwbare uitspraken mogelijk, omdat de gegevens van de afdelingen Gent en Brugge ontbreken. We kunnen niettemin wel melden dat de daling die in 2015 werd vastgesteld, zich lijkt verder te zetten in de overige afdelingen en dit zowel op niveau van de input als output.